

Lakiasiantoimiston ja asianajotoimiston erot – vastuut, velvollisuudet ja palvelut

Tiivistelmä

Tekijä(t) Ovaska, Annika	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 30	Valmistumisaika 2022
Työn nimi Lakiasiantaimiston ja asianajotoimiston erot – vastuut, velvollisuudet ja palvelut		
Tutkinto ja koulutusala Liiketalouden koulutus Tradenomi (AMK), Juridiikka		
Tiivistelmä <p>Suomessa on tuhansia lakitoimistoja, jotka tarjoavat eri palveluita, eri vastuilla ja velvollisuuksilla. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää lakiasiantaimistojen ja asianajotoimistojen eroavaisuuksia palveluiden, velvollisuuksien ja vastuiden osalta. Eroavaisuuksista löytyy huonosti tietoa internetistä, joten mahdollisen asiakkaan on vaikea löytää omia tarpeita vastaava yritys. Opinnäytetyössä selvitetään mitä palveluita lakiasiantaimisto ja asianajotoimisto tarjoaa, kuinka palveluita valvotaan ja kuka lakiasiantaimiston tai asianajotoimisto voi perustaa.</p> <p>Tutkimus on toteutettu laadullisena ja oikeusdogmaattisena tutkimuksena. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys koostuu jo aiemmin tutkitusta tiedosta ja laeista. Opinnäytetyö koostuu johdannosta, teoriaosuudesta, tuloksista ja yhteenvedosta.</p> <p>Työssä käy ilmi, että asianajotoimintaa valvotaan, suojataan ja rajoitetaan enemmän kuin lakiasiantaimistojen toimintaa. Asianajajaien toimintaa valvoo valvontalautakunta, kun taas lakiasiantaimistojen toimintaa ei suoranaisesti valvo mikään toimielin. Lakiasiantaimistot saavat harjoittaa taas vapaammin muuta kuin oikeudellista liiketoimintaa. Opinnäytetyön tulokset osoittavat, että ammattinimikkeellä on suuri vaikutus siihen, mitä vastuita ja velvollisuuksia tulee noudattaa.</p>		
Asiasanat Lakiasiantaimisto, asianajotoimisto		

Abstract

Author(s) Ovaska, Annika	Type of Publication Thesis, UAS	Published 2022
	Number of Pages 30	
Title of Publication The difference between a law firm and a solicitor's office – responsibilities, obligations, and services		
Degree and field of study Bachelor of Business Administration (UAS)		
Abstract <p>In Finland there are thousands of law offices that offer different services and have different responsibilities and obligations. The purpose of this thesis is to sort out the differences between a law firm and a solicitor's office. Information about the differences can be poorly found on the internet, which can cause problems to the customers when trying to find the correct company for their needs. This thesis resolves what services does a law firm and a solicitor's office offer, how are the services supervised, and who can establish a law firm or a solicitor's office.</p> <p>The research has been carried out as a qualitative research method and as a legal dogmatic method. The theoretical reference framework consists of previously researched data and laws. The thesis consists of an introduction, theory, results, and summary.</p> <p>This thesis shows that solicitor's offices actions are more supervised, protected and limited than law firms' actions. There is a supervisory board that supervises solicitor's offices. The law firms don't have their own institution, that supervises them. The law firms can more freely offer other services than legal services. The amount that solicitor's offices can offer other services than legal services are limited. This thesis also shows that the professional title has a major impact on what responsibilities and obligations should be followed.</p>		
Keywords A law firm, a solicitor's office		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Opinnäytetyön tausta.....	1
1.2	Tutkimuskysymykset ja tutkimusongelma	1
1.3	Tavoite ja rajaukset.....	2
1.4	Teoreettinen viitekehys ja avainkäsitteet.....	2
1.5	Tutkimusmenetelmä	2
1.6	Opinnäytetyön rakenne.....	3
2	Lakiasiantoinimiston määritelmä ja taustaa.....	5
2.1	Lakiasiantoinimiston vastuut	5
2.2	Lakiasiantoinimiston velvollisuudet	6
2.3	Lakiasiantoinimiston palvelut	8
2.4	Valvonta	8
3	Asianajotoimisto.....	9
3.1	Asianajotoimiston määritelmä ja taustaa.....	9
3.2	Asianajaja.....	9
3.3	Asianajotoimiston vastuut	10
3.3.1	Vastuuvakuutus	11
3.3.2	Vastuun rajoittaminen	11
3.4	Asianajotoimiston velvollisuudet	11
3.4.1	Ammattitaito.....	12
3.4.2	Salassapitovelvollisuus.....	12
3.4.3	Muut velvollisuudet	12
3.5	Asianajotoimiston palvelut	13
3.6	Valvonta	14
4	Tutkimus ja tulokset	15
4.1	Vastuiden eroavaisuudet	15
4.2	Velvollisuuksien eroavaisuudet.....	16
4.3	Palveluiden eroavaisuudet.....	20
4.3.1	Valvonta	20
5	Yhteenveto	22
5.1	Jatkotutkimusaiheet	24
5.2	Tutkimuksen luotettavuus	24
5.3	Työn ja oppimisen arviointi	25
6	Lähteet	26

1 Johdanto

1.1 Opinnäytetyön tausta

Oikeudellisia palveluita tarjoavia yrityksiä, eli lakitoimistoja on monia erilaisia. Jotkin yritykset tarjoavat vain oikeudellisia palveluita, jotkin harjoittavat ohella myös muuta liiketoimintaa. Vastuut, velvoitteet ja yritysten tarjoamat palvelut eroavat huomattavasti toisistaan. Tämän, sekä vähäisten internetistä löytyvien tietojen ja vastausten myötä, mahdollisella asiakkaalla voi olla vaikeuksia löytää hänen tarpeitansa vastaava yritys.

Tässä opinnäytetyössä käsitellään lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston eroavaisuuksia. Vaikka näiden toimistojen nimet muistuttavat toisiaan ja ne voidaan helposti yhdistää samaksi, on eroavaisuudet vastuissa, velvollisuuksissa ja palveluissa kuitenkin merkittävät. Aiheen valitsemiseen vaikutti se, miten vaikeaa internetistä on löytää konkreettisia eroja toimistojen välillä ja mahdollisuudesta saada tiedon löytämiseen ratkaisu.

1.2 Tutkimuskysymykset ja tutkimusongelma

Opinnäytetyön tutkimussuunnitelma on aloitettu selvittämällä tutkimuksen tutkimuskysymys ja tutkimusongelma. Tutkimusongelmalla pyritään vastaamaan tutkimuksen tutkimuskysymyksiin. Tutkimuskysymykset taas koostuvat siitä, mitä aiheesta halutaan tietää ja tutkia. (Hirsjärvi, Remes, & Sajavaara, 2013)

Opinnäytetyössä etsitään vastauksia lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston vastuiden, velvollisuuksien ja palveluiden eroavaisuuksiin. Tutkimuksessa pyritään kaikki tieto pohjauttamaan pääkysymykseen. Pääkysymystä on tukemassa kaksi apukysymystä.

Tutkimuksen päätutkimuskysymys on seuraava:

- Miten lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston vastuut, velvollisuudet ja palvelut eroavat?

Apukysymykset ovat seuraavat:

- Mitkä lait ja säännökset vaikuttavat lakiasiaintoimistojen ja asianajotoimistojen toimintaan?
- Miten lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston palveluita valvotaan?

Opinnäytetyötä on lähdetty rakentamaan tutkimusaukon kautta. Opinnäytetyön tutkimusaukkona on se, että aihetta ei ole käsitelty tällaisenaan aikaisemmin. Aiheesta löytyy internetistä myös huonosti tietoa. Aiheesta löytyy muutamia artikkeleita, mutta

artikkeleissakaan ei olla syvennetty aiheeseen pintaa syvemmälle. Opinnäytetöitä ei löydy aiheeseen liittyen juuri ollenkaan, vain muutamia opinnäytetöitä liittyen asianajotoimistoihin, eri rajauksin ja eri näkökulmista.

1.3 Tavoite ja rajaukset

Opinnäytetyön tavoitteena on saada selkeä ja kattava paketti asianajotoimiston ja lakiasiantuntijatoimiston eroista. Tavoitteena olisi se, että lukijalla olisi opinnäytetyön luettua oltava hyvä peruskäsitys siitä, miten toimistot eroavat toisistaan ja mitkä lait sekä säännökset vaikuttavat toimistojen eroavaisuuksiin. Koska aiheesta ei internetistä hakemalla löydy paljon tietoa, on tavoitteena myös se, että opinnäytetyöstäni voisi olla hyötyä jollekin esimerkiksi mahdolliselle oikeuspalveluiden asiakkaalle, jolla on vaikeuksia tietää keneltä lähtisi oikeita oikeuspalveluita etsimään. Rakenteellisesti tavoitteena on se, että opinnäytetyö on johdonmukainen ja helppolukuinen.

Jotta aihe pysyy kattavana ja tiivistettynä, on opinnäytetyön ”Lakiasiantuntijatoimiston ja asianajotoimiston erot” aihe rajattu vastuisiin, velvollisuuksiin ja palveluihin. Nämä kolme osa-aluetta antaa varmasti hyvin kirjoitettuna lukijalle selkeän kuvan lakiasiantuntijatoimistojen ja asianajotoimistojen oleellisimmista eroavaisuuksista. Näillä osa-alueilla lakiasiantuntijatoimistolla ja asianajotoimistolla on eniten konkreettisia eroavaisuuksia ja eri vaikuttavia tekijöitä.

1.4 Teoreettinen viitekehys ja avainkäsitteet

Teoreettinen viitekehys tutkimuksessa koostuu aiemmin tutkitun, eli aikaisemman tiedon pohjalta. Lähteinä opinnäytetyössä käytetään lakien lisäksi suurimmaksi osaksi internetilähteitä, kuten artikkeleita ja yritysten nettisivuja. Kaksi lakia, jotka tulevat erityisen paljon olemaan osana tätä tutkimusta ovat seuraavat: Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 715/2011, sekä Laki asianajajista 496/1958.

Avainkäsitteitä opinnäytetyössä ovat: asianajotoimisto ja lakiasiantuntijatoimisto. Opinnäytetyö ei tarvitse laajempia avainkäsitteitä. Nämä avainkäsitteet avataan kirjallisen aineiston pohjalta.

1.5 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusten tekoon on kehitelty erilaisia menetelmiä, joiden avulla voidaan helpottaa tutkimuksen toteuttamista. Menetelmillä tarkoitetaan konkreettisia tapoja kerätä tutkimukseen liittyvää tutkimusaineistoa. Menetelmiä ovat tiedonhankintatavat ja aineistojen analyysimenetelmät. Tutkimus voi olla siis kvalitatiivinen, kvantitatiivinen, empiirinen tai ei-empiirinen. (Juuti & Puusa, 2020)

Tämä tutkimus toteutetaan kvalitatiivisena, eli laadullisena tutkimuksena. Laadullinen tutkimus on valittu siksi, että opinnäytetyössä pyritään ymmärtämään aiheen yksityiskohtia. Laadullisessa menetelmässä tutkimus perustuu myös tulkintoihin, joita tutkija tekee aiheiston pohjalta. Tutkimusmenetelmänä käytetään oikeusdogmaattista menetelmää, sillä tutkimuksessa tutkitaan lainsäädäntöä. Pikkarainen (2020) mukaan oikeusdogmaattisen menetelmän pääasiallisena tehtävänä on oikeussäännösten tulkinta, voimassa olevan oikeuden selvittäminen sekä oikeusperiaatteiden punninta.

(Kananen 2017, 34) Mukaan laadullisessa tutkimuksessa käytetään lukujen sijaan sanoja ja lauseita. Laadullisessa, eli kvalitatiivisessa tutkimuksessa ei pyritä yleistykseen, vaan tavoitteena on ilmiön kuvaaminen, ymmärtäminen ja tulkinnan antaminen.

Tämän opinnäytetyön ”ilmiönä”, on oppia ymmärtämään lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston eroja. Tämä tehdään kuvaamalla eroja, erottelemaan faktoja toisistaan ja antamaan omaa tulkintaa.

Koppa (2021) mukaan laadullisen tutkimuksen luotettavuutta voidaan kasvattaa käyttämällä erilaisia aineistotyyppisiä, teorioita ja näkökulmia. Tutkimusmenetelmänä tärkeää on myös se, että pyritään käyttämään useita eri lähteitä, jotta tutkimuksesta tulisi luotettavampi. Tämän vuoksi opinnäytetyössä hyödynnetään mahdollisimman montaa lähdeä yhden sijasta, jotta tutkimus on luotettavampi.

Opinnäytetyön luotettavuutta tutkitaan yhteenveto kappaleessa. Luotettavuutta verrataan laadullisen tutkimuksen laatukriteereihin.

1.6 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyö alkaa johdannolla (kuvio 1). Johdannossa avataan tutkimuksen taustaa, kerrotaan tutkimusmenetelmistä ja muista teoreettisista lähtökohdista. Johdannossa käy ilmi mitä tehdään ja mihin tähdätään. Johdannon jälkeen siirrytään teoriaosuuteen.

Kuvio 1. Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käydään johdonmukaisesti toimisto kerrallaan käsitteinä läpi, mitä lakiasiantoinimisto ja asianajotoimisto ovat. Kappaleissa käsitellään, mitä määritelmiä käytetään toimistoissa työskenteleville työntekijöille, ja mitkä eri koulutukselliset ja ammatilliset vaatimukset näille ammattinimikkeille tarvitaan. Tämän jälkeen käydään toimisto kerrallaan läpi, että mitä vastuita, velvoitteita ja palveluita lakiasiantoinimisto ja asianajotoimisto tarjoavat.

Ratkaisu- ja tulokset kappaleissa eritellään toimiston välisiä eroja vastuissa, velvoitteissa ja palveluissa ja annetaan kattavia päätelmiä. Eroavaisuuksia eritellään eri luotettavien lähteiden ja lakien pohjalta ja analysoidaan. Opinnäytetyön viimeisessä kappaleessa, eli yhteenveto kappaleessa käydään läpi, miten opinnäytetyössä onnistuttiin, päästiinkö tutkimuksen tavoitteisiin ja annetaan viimeiset palautteet.

2 Lakiasiaintoimiston määritelmä ja taustaa

Lakiasiaintoimisto on oikeudellisia palveluja tarjoava yritys. Lakiasiaintoimisto voi harjoittaa myös muuta liiketoimintaa kuin asianajollisia ja oikeudellisia tehtäviä sekä toimia myös toisella toimialalla. (Psyjuridica; Asianajotoimistohelsinki).

Usein lakiasiaintoimistossa osakkaat ovat lakimiehiä. Lakimiehiä kutsutaan myös juristeiksi. Lakimiehellä tarkoitetaan oikeustieteellisen ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita henkilöitä. Lakiasiaintoimiston voi kuitenkin omistaa ja perustaa henkilö, joka ei ole suorittanut tätä tutkintoa, vaan oikeastaan lakiasiaintoimiston voi perustaa kuka tahansa. (Asianajajaliitto.)

Lakimiesliitto on julkaissut nettisivuillaan ohjeistuksen, jonka mukaan nimikkeitä ”juristi” ja ”lakimies” ei saa käyttää muut kuin koulutetut oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon (OTM/OTK) suorittaneet henkilöt. Tämä on kuitenkin vain ohjeistus. Näitä nimikkeitä ei ole kuitenkaan suojattu lailla. Vaikka nimikettä ei ole suojattu lailla, voi väärinkäyttäjälle seurata nimen käyttämisestä petostuomio. (Honenenco, 2019.)

Lakiasiaintoimistossa voi työskennellä myös lupalakimies, eli luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja. Lupalakimiehellä on lupa hoitaa oikeudenkäyntejä käräjä-, hovi- ja korkeimmassa oikeudessa. Luvan on myöntänyt oikeudenkäyntiavustajalautakunta. Jotta luvan saa, on oltava oikeustieteellinen yliopistotutkinto ja vähintään vuoden työkokemus oikeudenkäyntiavustajan perehdytystehtävissä tai asianajajatutkinnon suorittaminen. Luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista on olemassa julkinen luettelo nimeltä oikeudenkäyntiavustajaluettelo, johon merkitään jokaisen oikeudenkäyntiavustajan nimi sekä päivämäärä, jolloin henkilölle on myönnetty lupa nimikkeeseen. (Honkanenco, 2019.)

Myös asianajaja voi työskennellä lakiasiaintoimistossa. Monet koulutetut asianajajat eivät käytä nimikettään asianajaja, sillä haluavat harjoittaa myös muuta liiketoimintaa. (Rikoslakimies, 2015.)

Lakiasiaintoimistoissa on siis melko vapaata se, kuka sen perustaa ja ketä siellä työskentelee. Tästä ei ole olemassa rajoittavia lakeja, eikä säännöksiä.

2.1 Lakiasiaintoimiston vastuut

Lakiasiaintoimistossa vastuuvakuutus ei ole pakollinen. Vastuu asiakkaalle aiheutuneesta vahingosta voi rajautua eri yhtiömuodoissa olevien säännösten mukaisesti. Mikäli lakiasiaintoimistossa työskentelee luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, eli lupalakimies, joka hoitaa ammattimaisesti oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan tehtäviä, tulee henkilöllä olla riittävä vastuuvakuutus mahdollisten varallisuusvahinkojen varalle. Tämä pätee myös

työtehtäviin, jotka lupalakimiehelle on määrätty tuomioistuimen puolesta tai johon lupalaki-mies on määrätty oikeusapulain mukaiseksi avustajaksi. (Laki luvan saaneista oikeuden-käyntiavustajista 2011/715).

Koska lakiasiaintoimisto voi oikeudellisten palveluidensa lisäksi harjoittaa toimia toisella toi-mialalla, on otettava huomioon myös toiseen toimialaan vaikuttavat lait ja säännökset. Eri toimialojen myötä myös vastuut voivat vaihdella.

Lakiasiaintoimistot harjoittavat monia eri liiketoimintoja oikeudellisten palveluidensa ohella. Internetistä löytyy esimerkiksi psykologisia palveluita, autoalan palveluita sekä erikoistu-neita lakitoimistoja, esimerkiksi hometalojen riita-asioihin ja niin edelleen. Vastuut oikeudel-listen palveluiden osalta ovat kaikille samat, mutta jokaisen lakiasiaintoimiston tulee ottaa huomioon toisen liiketoimintansa tuomat vastuut omassa toiminnassaan.

Lakiasiaintoimistot, sekä siellä työskentelevät lakimiehet ovat useasti Suomen Lakimieslii-ton jäseniä. Yhtenä vastuuna jäsenillä on, että heidän tulee perehtyä ja noudattaa lakimies-liiton julkaisemia lakimiesten eettisiä ohjeita. Vastuuna luvan saaneilla oikeudenkäyntiavus-tajilla on taas oikeudenkäyntiasioissa perehtyä hyvän asianajajatavan sääntöihin ja noudat-taa hyvää asianajajatapaa. (Honkanenco.)

2.2 Lakiasiaintoimiston velvollisuudet

Lakiasiaintoimistojen velvollisuudet rajoittuvat suurimmilta osin samoihin asioihin kuin vas-tuutkin. Lakimiesliiton eettisten ohjeiden, hyvän asianajajatavan ja lain noudattamiseen. Vain luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien tulee noudattaa hyvää asianajajatapaa. La-kimiesliiton jäsenten tulee taas noudattaa lakimiesliiton julkaisemia lakimiesten eettisiä oh-jeita. Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 2011/715 määrittelee myös oikeuden-käyntiasiamiehen ja -avustajan velvollisuuksista. Eri aloilla työskentelevät lakimiehet joutu-vat noudattamaan myös oman työn erityisiä säädöksiä ja annettuja ohjeita. (Lakimiesliitto.)

Lakimiesliiton eettiset ohjeet ovat ohjeet, joiden pohjalta pyritään määrittämään hyvä laki-miestapa. Eettiset ohjeet koostuvat kahdestatoista eri lausunnosta. Lyhykäisydessään eettisten ohjeiden mukaan lakimiehen on toimittava lopputulosta miettien oikeudenmukai-sesti ja oltava toiminnassaan luottamuksellinen, eikä saa antaa omien henkilökohtaisten vaikuttimiensa haitata tehtävien hoitamista. Työtehtävät on hoidettava viipymättä, huolelli-sesti ja ulkopuolisista vaikutteista riippumattomasti, eikä totuudesta saa poiketa. Lakimie-hen on käyttäydyttävä asiallisesti ja aina toimittava asiakkaitaan kohtaan tasapuolisesti. La-kimies ei saa ilmaista oikeudettomasti, että mistä on tietonsa saanut asioita hoidettaessa, eikä saa syrjiä asiakkaitaan rodun, sukupuolen, uskonnon tai muun yhteiskunnallisen, eikä terveydellisen aseman takia. Lakimies ei saa toimia niin, että se vahingoittaisi

lakimieskunnan yleistä arvostusta. Sovinnollisiin ratkaisuihin on pyrittävä. Lakimiehen on myös jatkuvasti kehitettävä ammattitaitoaan. (Lakimiehen eettiset ohjeet, 1)

Lupalakimiehen, eli luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan tulee noudattaa hyvää asianajajataapaa ja sen sääntöjä, hoitaessaan oikeudenkäynti asioita. Hyvän asianajaja tavan ohjeistuksissa luetellaan velvollisuuksia, joita lupalakimiehen tulee noudattaa oikeudenkäyntiasioita hoitaessaan. Velvollisuudet koostuvat huolellisuudesta, tehokkuudesta, ammattitaidosta, salassapitovelvollisuudesta, asiakasvarojen hoidosta, vastaamisvelvollisuudesta, korvaus tehtävien hankkimisesta ja tallenteiden hyödyntämisestä. (Asianajotoimintaa koskevia säädöksiä ja ohjeita, 2013, 4-5)

Lupalakimiehen tulee oikeudenkäyntiasioita hoitaessa olla tarkka siitä, että työtehtävät suoritetaan huolellisesti, ripeästi ja ilman turhia kustannuksia. Työtehtävät tulee suorittaa ammattitaidolla ja pyrkiä kehittämään omaa osaamista tarvittavilla täydennyskoulutuksilla. Lupalakimiehen tulee hyvän asianajajataavan mukaan pitää asiakasvarat erossa omista varoista, ja asiakkaalle tulee informoida varojen kertymisestä ja käyttämisestä. Vastaamisvelvollisuus koskee sitä, että lupalakimiehen tulee aina vastata yhteydenottoihin kohtuullisessa ajassa. (Asianajotoimintaa koskevia säädöksiä ja ohjeita, 2013, 4-5)

Oikeuskanslerille kuuluu luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan valvominen. Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 715/2011 10§ mukaan:

Oikeuskanslerilla on oikeus panna vireille 14 §:ssä tarkoitettu valvonta-asia, jos hän katsoo, että luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja laiminlyö velvollisuutensa.

14§:n mukainen valvonta-asia:

Valvonta-asia tulee vireille, kun luvan saaneeseen oikeudenkäyntiavustajaan kohdistuva kirjallinen kantelu, oikeuskanslerin 10 §:n nojalla tekemä ilmoitus tai tuomioistuimen oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 10 a §:n nojalla tekemä ilmoitus saapuu valvontalautakunnalle.

Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 8§ luettelee myös luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan velvollisuuksia, jotka koostuvat suurimmilta osin samoista velvollisuuksista kuin hyvän asianajajataavan mukaiset ohjeistukset. Salassapitovelvollisuus on kuitenkin laajempi kuin **Laki asianajajista 5c §** mukainen asianajajan salassapitovelvollisuus, sillä luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia koskee vielä seuraava säännös:

4) olla luvottomasti ilmaisematta sellaista yksityisen tai perheen salaisuutta taikka liike- tai ammattisalaisuutta, josta hän tehtävässään on saanut tiedon;

5) olla luvottomasti ilmaisematta muita kuin 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja, joita hän tehtävää hoitaessaan on saanut tietää asiakkaastaan ja tämän oloista

Nämä säännökset laajentavat salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta, jonka myötä auttaa luomaan asiakkaan kanssa luottamuksellisen suhteen muodostumista. Luvan saaneilla oikeudenkäyntiavustajilla on siis laaja salassapitovelvollisuus.

2.3 Lakiasiaintoimiston palvelut

Lakiasiaintoimistot ovat palveluidensa osalta melko vapaita toimijoita. Lakiasiaintoimistot tarjoavat pääasiallisesti oikeudellisia palveluita, mutta useat lakiasiaintoimistot harjoittavat myös oikeudellisten palveluiden ohella muuta liiketoimintaa. Useat lakiasiaintoimistot ovat vain tiettyyn alaluokkaan erikoistuneita lakitoimistoja, esimerkiksi riita-asioihin erikoistuneita. Monet lakiasiaintoimistot kuitenkin tarjoavat myös monia muita palveluita, psykologisista palveluista konsultointi palveluihin asti. Tästä ei ole olemassa rajoittavaa lainsäädäntöä, joten liiketoiminta voi olla mitä vain. Osa lakiasiaintoimistoista tarjoaa palveluitaan vain yrityksille, osa yksityisasiakkaille ja loput tarjoavat palveluitaan molemmille. Jokainen lakiasiaintoimiston perustava voi itse valita kenelle ja minkälaisia palveluita haluaa tarjota. (Rikoslakimies, 2015.)

Lakimies ei saa kuitenkaan edustaa asiakasta oikeudenkäynneissä, ellei henkilö ole saanut siihen erillistä lupaa. Lakimies, jolla on vain oikeustieteen maisterin tutkinto, ei siis saa edustaa oikeudessa. Oikeudenkäynneissä asiakkaita saa edustaa vain sellainen lakimies, jolla on erikseen myönnetty oikeus avustamiseen oikeudenkäynnissä. (Rikoslakimies, 2015.)

2.4 Valvonta

Koska lakiasiaintoimistojen toimintaa ei ole valvomassa valvontalautakunta, niin kantelun tekeminen lakiasiaintoimiston juristeista ei ole mahdollista, eikä näin ollen palveluiden laatua voida valvoa eikä taata. Mikäli asiakas on kuitenkin tyytymätön lakimiehen toimintaan, tai asiakas kokee, että lakimies on toiminnallaan aiheuttanut taloudellista vahinkoa, niin asiakkaan on mahdollista tehdä valitus kuluttajariitalautakuntaan. (Yle, 2015).

Kuitenkin luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista on mahdollista tehdä kantelu asianajajien tapaan valvontalautakunnalle. Asiakkaan on mahdollista valittaa lautakunnalle esimerkiksi epäasiallisesta toiminnasta tai kohtuuttomasta laskusta. (Asianajajaliitto d, Valvontalautakunta.)

3 Asianajotoimisto

3.1 Asianajotoimiston määritelmä ja taustaa

Asianajotoimisto on oikeusalan palveluita tarjoava yritys, joka voi harjoittaa vain asianajotoimintaa tai asianajotoimintaa välittömästi palvelevaa toimintaa. Asianajajaliiton jäsenrekisterin mukaan Suomessa oli vuonna 2017 asianajotoimistoja 798 kappaletta. Asianajotoimiston voi perustaa ja omistaa vain asianajaja. Asianajotoimistossa voi kuitenkin työskennellä muutkin kuin asianajajat, esimerkiksi asianajajan avustajat tai lakimiehet. Osakeyhtiömuotoisella asianajotoimistolla tulee olla osakassopimus, jonka asianajajaliitto on hyväksynyt. (Psyjuridica; Legistum.)

Asianajotoimistojen toiminta on valvottua, rajoitettua ja lailla suojattua. Suomen asianajajaliitto valvoo Suomen asianajotoimintaa. Asianajotoimintaa suojataan ja valvotaan. Tällä tavoitellaan asiakkaiden oikeuksien suojaamista ja oikeusvaltion periaatteiden noudattamista. (Asianajajaliitto d)

3.2 Asianajaja

Laki asianajajista 1958/496 mukaan asianajaja on se, joka on maan yleisen asianajajayhdistyksen jäsenenä merkitty asianajajaluetteloon. Asianajaja on juristi, joka on erikoistunut asiakkaiden oikeuksien ajamiseen. Kaikki asianajajat työskentelevät joko asianajotoimistoissa taikka valtion oikeusaputoimistoissa.

Asianajajan ammattinimike on lailla suojattu. Asianajajan ammattinimikettä ei voi käyttää lakiasiantoimistoissa, järjestöissä, kunnissa tai muissa yrityksissä kuin asianajotoimistoissa.

Laki asianajajista 1958/496, 11§:n mukaan:

Jos se, joka ei ole asianajaja, käyttää itsestään asianajajan ammattinimitystä tahi toimistostaan nimitystä asianajotoimisto taikka muutoin ilmoittaa ammatilansa siten, että hänen sen perusteella voidaan erheellisesti olettaa olevan yleisen asianajajayhdistyksen jäsen, rangaistakoon sakolla.

Nimike on siis suojattu, ja nimikkeen väärinkäytöstä rangaistaan sakolla. (Asianajajaliitto a.)

Asianajajien toimintaa ohjaa vahvat laatukriteerit. Laki asianajajista 1958/496 3§ määrätään siitä, millaisin vaatimuksin henkilö voidaan hyväksyä asianajajaksi. Asianajajayhdistyksen jäseneksi pyrkivän on oltava vähintään 25-vuotias. Henkilön tulee olla rehelliseksi tunnettu sekä muilta ominaisuuksiltaan ja elämäntavoiltaan sopiva harjoittamaan asianajajan tointa.

Koulutukseltaan asianajajan tulee olla suorittanut oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon Suomessa. Virkakelpoisuudesta annetun lain (1385/2015) mukaan myös ulkomailla suoritettavat korkeakouluopinnot voidaan hyväksyä tietyin edellytyksin. Henkilöllä tulee siis olla asianajajatutkinto. Henkilön tulee olla myös saavuttanut asianajajan toimen harjoittamiseen tarvittavan taidon. Taidon lisäksi tulee olla saavuttanut myös sellaisen käytännöllisen kokemuksen, joka määrätään asianajajan käytännön säännöissä. Käytännössä asianajajan tulee olla toiminut neljä vuotta lakimiestehtävissä, joista kaksi vuotta asianajoalalla. Henkilö ei myöskään saa olla konkurssissa, eikä hänen toimintakelpoisuutensa saa olla rajoitettu. (Asianajajaliitto a,c.)

3.3 Asianajotoimiston vastuut

Asianajajien hoitamilla asioilla on useasti suuri merkitys asiakkaalle, ainakin vähintään taloudellisesti. Tämän vuoksi eettiset pelisäännöt sekä vastuun kanto on tärkeää asiakkaalle. Päämiehen etua pyritään suojaamaan hyvällä asianajajatavalla ja lailla.

Osakeyhtiössä asianajajan tointa saa harjoittaa luvalla, jonka asianajajayhdistys myöntää, sekä vain määrätyillä ehdoilla. Yhteisvastuullisesti yhtiön kanssa, yhtiön osakkeenomistaja vastaa hänen hoidettavanaan olevasta asianajotehtävästä, sekä siitä johtuvista velvoitteista yhteisvastuullisesti yhtiön kanssa. (Laki asianajajista 1958/496, 5§.)

Jotta huolellisuus toteutuisi asianajajatyössä on asianajajilla vahingonkorvausvastuu laininlyöntejä varten. Vastuu arvioidaan tehtävän suorittamisen perusteella. Vahinkoa arvioidaan niin, että mitä menetettiin huolimattomassa menettelyssä, verrattuna siihen, jos olisi menetelty huolellisesti. Huolellisuusvelvollisuus on todella laaja. Vahingonkorvausvastuuseen voidaan joutua esimerkiksi määräaikojen rikkoutuessa, huolellisuusvirheistä kuin myös huonosta perehtymisestä asiaa koskevaan lainsäädäntöön. (YLönen, 2019, 70.)

Jos asiakkaalle syntyy varallisuusvahinko, jonka asianajaja on aiheuttanut, niin asianajajan korvausvastuuseen sovelletaan sopimusvastuun periaatteita. Sopimusvastuun pääsääntönä on varallisuusvahinkojen korvaaminen. (YLönen, 2019, 70.)

Asianajaja on myös vastuussa siitä, että henkilökunta noudattaa hyvän asianajajatavan ohjeita. Asianajajan on huolehdittava siitä, että myös muut toimiston työntekijät, kuin asianajajat, ovat tietoisia siitä, että vaitiolo- ja salassapitovelvollisuutta tulee noudattaa. (Asianajajaliitto b.)

3.3.1 Vastuuvakuutus

Asianajajien on vakuutettava toiselle aiheutettu varallisuusvahinko, joka voi tapahtua asianajotoiminnassa. Varallisuusvahinko ei ole esine- tai henkilövahinko, vaan esimerkiksi yrittäjän asiakasmenetykset ja tulonmenetykset. Asianajajalla pitää olla voimassa oleva vastuuvakuutus tai mikäli, jos asianajotoimintaa harjoitetaan yhtiössä, voi vakuutus olla myös yhtiön ottama. Vastuuvakuutuksen vähimmäismäärä on 200 000 euroa. Vastuuvakuutuksen pitää kattaa koko asianajotoiminta. Asianajajan avustaja, sekä asianajaja, joka on yleinen oikeusavustaja, eivät ole velvollisia ottamaan vastuuvakuutusta. Julkinen oikeusavustaja on kuitenkin velvollinen ottamaan vastuuvakuutuksen asianajotoimintaa koskevia tapauksia varten. (Asianajajaliitto a,e; Asianajotoimintaa koskevia säädöksiä ja ohjeita 2015; Asianajajaoikeus).

3.3.2 Vastuun rajoittaminen

Jos toimeksiannon laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden ei pidetä kohtuuttomana, asianajajalla on oikeus rajoittaa vastuutaan asiakkaitaan kohtaan. Tähän on oltava erityinen syy. Asianajajilla on kuitenkin varallisuusvastuuvakuutus, joka sisältää vähimmäisvakuutusmäärän. Vastuuta ei saa missään tapauksessa kuitenkaan rajoittaa alle tämän vahvistetun vähimmäisvakuutusmäärän. (Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet, 9.)

3.4 Asianajotoimiston velvollisuudet

Koska asianajotoimistot ovat asianajajien perustamia ja omistamia, sekä niiden työntekijät koostuvat asianajajista, niin asianajajien velvollisuudet vaikuttavat koko asianajotoimiston velvoitteisiin. Tämän vuoksi kappaleessa käsitellään paljon asianajajien velvollisuuksia.

Mikäli asianajotoimisto ylittää toiminnassaan Suomen rajat, tulee asianajajan noudattaa ensisijaisesti eurooppalaisia asianajajien tapaohjeita. Lisäksi on otettava huomioon toisessa maassa toimeksiantoa hoitaessa toisen maan ammatilliset tapaohjeet. (Asianajotoimintaa koskevia säädöksiä ja ohjeita, 2013, 15).

Laki asianajajista 1958/496 5§:n mukaan: *asianajajan tulee rehellisesti ja tunnollisesti täyttää hänelle uskotut tehtävät sekä kaikessa toiminnassaan noudattaa hyvää asianajajatapaa*. Hyvä asianajotapa on kokoelma ammattieettisistä säännöistä. Hyvän asianajajatavan ohjeissa luetellaan velvollisuuksia, joita asianajajien tulee noudattaa aina sekä harjoittaessa asianajotoimintaa, mutta myös harjoittamisen ulkopuolella. (Ylönen 2018, 291-292.)

Asianajajia pidetään huolellisesti silmällä sen osalta, jotta velvollisuuksia noudatetaan tarkasti. Laki asianajajista 1958/496 6 §:n mukaan: *Asianajajayhdistyksen hallituksen on*

valvottava, että asianajajat esiintyessään tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona sekä muussakin toiminnassaan täyttävät velvollisuutensa.

3.4.1 Ammattitaito

Ammattitaidon takaamiseksi asianajajat ovat velvollisia pitämään ammattitaitonsa ajan tasalla, sekä seuraamaan omaa oikeuskehitystä oikeudenaloilla, joissa asianajaja toimii. Asianajajien tulee käydä säännöllisesti kouluttautumassa. Kouluttautumisvelvollisuus on 18 tuntia vuodessa. Kouluttautumisvelvollisuudella pyritään pitämään asianajajien tietotaito ajan tasalla ja pyritään kehittämään asianajotoimintaa jatkuvasti. (Asianajajaliitto a.)

Mikäli asianajaja kokee, että hän ei kykene ottamaan jotakin työtehtävää vastaan ammattitaidon puutteen takia, ei hän sitä saa tehdä. Sama koskee myös muuta kyvyttömyyttä työtehtävää kohtaan. Asianajaja on velvollinen huolehtimaan tarvittavasta ammattiosaamisesta työtehtävää kohtaan. (Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet, 2013.)

3.4.2 Salassapitovelvollisuus

Yksi asiakasajajien suurimmista velvollisuuksista on salassapitovelvollisuus. Laki asianajajista 1958/496 5 c §:n mukaan: *Asianajaja tai hänen apulaisensa ei saa luvattomasti ilmaista sellaista yksityisen tai perheen salaisuutta taikka liikesalaisuutta, josta hän tehtävässään on saanut tiedon.* Asianajajilla on myös vaitioloovelvollisuus, jonka myötä asianajajat eivät saa myöskään ilmaista luvattomasti tietoja, joita on ilmennyt asiakkaista tai asiakkaan oloista tehtävää hoitaessaan. Salassapito- sekä vaitioloovelvollisuus ovat ajallisesti rajoittamattomia. Rikoslain 38 luvun 1 tai toisen §:n mukaan tuomitaan rangaistus, mikäli salassapitovelvollisuutta rikotaan. (Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet, 2013).

Asianajaja voi kuitenkin vapautua salassapito- ja vaitioloovelvollisuudestaan, jos siihen on laista tai asianajajaliiton säännöistä johtuva velvollisuus, mikäli se on välttämätöntä asianajajan puolustautuessa itseensä kohdistuvilta vaatimuksilta, tai se on asianajajan asiakkaaltaan välttämätöntä saatavan perimiseksi. (Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet, 2013.)

3.4.3 Muut velvollisuudet

Muita velvollisuuksia, joita asianajajien tapaohjeissa luetellaan, ovat asiakasvarojen hoito, vastaamisvelvollisuus, korvaus tehtävien hankkimisesta ja tallenteiden hyödyntäminen. (Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet, 2013)

Asiakasvarojen hoidosta asianajajia ja asianajotoimistoja ohjeistetaan pitämään asiakasvarat erillään omista varoista. Velvollisuuksiin liittyy myös informointivelvollisuus asiakkaalle. Asianajotoimiston tai asianajajan on asianmukaisesti informoitava asiakkaalle hänelle kuuluvista varojen kertymisistä ja käyttämisestä. Asianajajan on myös viipymättä luovutettava asiakasvarat takaisin asiakkaalle, kun niiden hallussa pitämiseen peruste on päättynyt. Lopputilitys on tehtävä myös viipymättä, kun tehtävä päättyy ja oikeutta varoihin ei enää ole. (Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet, 2013)

Vastaamisvelvollisuus on sitä, että asianajaja tai asianajotoimisto ovat velvollisia vastaamaan asiakkaalle kohtuullisessa ajassa saatuihin yhteydenottoihin, ellei se ole muun ilmeisen syyn mukaan tarpeetonta. Vastaamisvelvollisuuteen liittyy myös velvollisuus hoitaa asiakkaan tehtäviä vieraalla kielellä, mikäli asianajaja on näin ilmoittanut tekevänsä. Tallenteiden hyödyntämisestä ohjeistetaan tapaohjeissa siten, että asianajaja ei saa myötävaikuttaa siihen, että asiakkaan tallennetta tarjotaan todisteeksi tai muulla tavoin hyväksi, ellei ole perusteltua syytä. (Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet, 2013)

3.5 Asianajotoimiston palvelut

Asianajotoimistot eivät saa tarjota mitä tahansa palveluita asiakkailleen, vaan tätä on rajattu tapaohjeiden avulla. Asianajotoimistot saavat harjoittaa vain asianajotoimintaa ja sitä välittömästi palvelevaa toimintaa. Muun liiketoiminnan tarjoaminen asianajajan nimissä on siis kiellettyä. Asianajaja ei saa erottaa asianajotoiminnasta oikeudellisia palveluita erilliseksi toiminnaksi.

Ongelmaksi voi syntyä kysymys, että mikä lasketaan oikeudelliseksi palveluksi. 13.3.2009 täysistuntoratkaisussa valvontalautakunta katsoi, että Laki Asianajajista 5§:n mukaan asianajajan toimeksi on katsottava menettely, jossa henkilö toimii osakkaana, osakkeenomistajana taikka yhtiön hallituksen jäsenenä sellaisessa yhtiössä, joka harjoittaa yleisesti asianajotoiminnassa tarjottavien oikeudellisten palvelujen tarjoamista, vaikka henkilö ei hoitaisikaan henkilökohtaisesti asianajotehtäviä yhtiön lukuun.

Asianajajan tapaohjeiden 11.4 kohdan mukaan:

Asianajajan on säilytettävä asianajotoimintansa yhtenä kokonaisuutena. Asianajaja ei saa erottaa asianajotoiminnastaan erilleen toimintaa, jonka pääasiallisena sisältönä on oikeudellisten palveluiden tarjoaminen.

Asianajaja on velvollinen pitämään asianajotoiminnasta taloudellisesti ja toiminnallisesti erillään siihen kuulumattoman ammatti- ja liiketoimintansa.

Mikäli asianajajalla on siis erillistä liiketoimintaa, on se erotettava täysin asianajotoiminnasta. Tämän edellytyksenä myös asianajotoimintaan kuuluvat varat tulee myös pitää täysin erillään muusta liiketoiminnasta. Hyvä asianajajatapa ei kiellä muun liike- tai ammattitoiminnan harjoittamista asianajajilta, kunhan kyse ei ole oikeudellisten palvelujen tarjoamisesta. Asianajajaliiton 5§:n mukaan muu liike- tai ammattitoiminta ei saa olla asianajajan pääasiallinen toimeentulon lähde, vaan asianajotoiminnan on oltava pääasiallinen toimeentulonlähde. (Ylönen, 2018).

Tapaohjeiden 10.2 mukaan *asianajotoiminnan mainonnan ja muun markkinoinnin on oltava totuudenmukaista, asiallista ja asianajajakunnan arvon mukaista. Asianajopalvelujen epäasiallinen tarjoaminen esimerkiksi onnettomuuden tai muun samantapaisen syyn vuoksi häädänalaiseen asemaan joutuneille on kiellettyä.*

Asianajopalveluiden tarjoaminen esimerkiksi onnettomuuteen tai muuhun saman tapaiseen hätään joutuneelle henkilölle kutsutaan *ambulance chasing*-kielloksi. Tällä pyritään estämään se, että ei tule toimia asianajajakunnan arvojen mukaisesti. (Ylönen, 2018.)

Asianajotoimintaa rajoittavat siis tietyt ohjeet, kuten tapaohjeet, laki, ja hyvää asianajajatapaa koskevat säännökset, joilla pyritään turvaamaan asiakkaan oikeusturvaa ja takaamaan eettistä palvelua.

3.6 Valvonta

Asianajajien toimintaa valvoo Valvontalautakunta, joka on erityinen vain asianajajille. Valvontalautakunta valvoo asianajajien lisäksi myös julkisia oikeusavustajia ja luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia. Valvontalautakunta valvoo, että toimijat toimivat eettisten sääntöjen mukaisesti ja ratkaisee kanteluasioita tasapuolisesti ja puolueettomasti. Näin ollen asiakkaalle pyritään tavoittelemaan oikeusturvan toteutumista ja varmistamaan laadukasta asianajopalvelua. (Valvontalautakunta.)

Asiakkaan on mahdollista tehdä kantelu asianajajasta, mikäli hän kokee tulleen väärin kohdeksi. Valvontalautakunta tutkii kantelujen aiheellisuudet, ja mikäli kantelu koetaan oikeudenmukaiseksi, voidaan asianajaja jopa pahimmassa tapauksessa erottaa asianajajaliiton jäsenyydestä. Kantelun voi tehdä kuka vain maksuttomasti. (Valvontalautakunta.)

4 Tutkimus ja tulokset

Lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston ominaisuudet vastuissa, velvollisuuksissa ja palveluissa ovat erilaiset monilta osin. Yleisesti ottaen asianajotoimistojen toiminta on enemmän rajoitettua, valvottua ja suojattua. Jo ammattinimen saamiseksi asianajajilta vaaditaan paljon enemmän. Oikeudellisten opintojen lisäksi vaaditaan vuosien työkokemusta, ammattitaitoa ja muita vaatimuksia, kuten rehellisyyttä ja toimintakelpoisuutta. Lakimiehellä ei ole muita vaatimuksia ammattinimikkeen saamiseksi kuin oikeudellisen korkeakoulun käyminen. Lakiasiaintoimistot ovat vapaampia toimijoita sen osalta, että lakiasiaintoimiston voi perustaa kuka vain ja lakiasiaintoimistojen tarjoamat palvelut eivät rajoitu vain oikeudellisten palveluiden tarjontaan, vaan myös muuta liiketoimintaa saa harjoittaa vapaasti. Valvonta on asianajotoimistoilla tiukempaa, jonka osalta asianajotoimistot ovat varmasti asiakkailleen turvallinen valinta.

Tutkimuksen analysointeja lukiessa tulee ottaa huomioon, että lakiasiaintoimistossa voi työskennellä melkein kuka tahansa. Lakimies, asianajaja sekä luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, tai toimistotyöntekijä. Asianajotoimistossa voi työskennellä asianajaja, tai asianajajien alaiset. Vastuisiin ja velvollisuuksiin vaikuttaa eniten ammattinimike, ei lakitoimisto. Tämän vuoksi tuloksissa käsitellään suurimmaksi osaksi yksittäisten ammattinimikkeiden vastuita ja velvollisuuksia, kuin lakitoimistojen, sillä vastuut ja velvollisuudet voivat vaihdella lakitoimistojen sisällä paljon, riippuen ammattinimikkeestä.

4.1 Vastuiden eroavaisuudet

Lakiasiaintoimistossa työskentelevien lakimiesten ja asianajotoimistossa työskentelevien asianajajien vastuut eroavat paljon toisistaan. Lakiasiaintoimistojen toimintaa ja vastuita ei rajoita mikään tietty lainsäädäntö samalla tavalla kuin asianajotoimistojen vastuita. Laki asianajajista 1958/496 säättää esimerkiksi asianajajien vastuuvakuutuksesta, vastuun rajauksesta ja varallisuusvahinkojen korvauksista.

Lakiasiaintoimistojen tulee olla tarkkoja vastuistaan, mikäli tarjoavat jotakin muuta liiketoimintaa kuin oikeudellisia palveluita. Silloin toisen liiketoiminnan vastuisiin tulee perehtyä erikseen, sillä vastuut voivat erota suuresti. Asianajotoimistoilla on vastuut näiltä osin hieman selkeämmät, sillä asianajotoimistot eivät voi harjoittaa muuta kuin asianajotoimintaa ja -palveluita. Ja näiden palveluiden osalta, laki asianajajista 1058/496 melko laajasti rajaa asianajajien vastuita, joten vastuut ovat selkeämmät.

Sekä asianajajien, että asiakkaiden oikeusturvan takaamiseksi asianajajilta vaaditaan vastuuvakuutus, jonka vähimmäismäärä tulee olla 200 000 euroa. Vastuuvakuutus ei ole lakiasiaintoimistoissa työskenteleville lakimiehille pakollinen. Monet lakiasiaintoimistot kuitenkin mainostavat vastuuvakuutustaan nettisivuillaan, jotta asiakkaalle tulisi luotettavampi kuva yrityksestä. Lakiasiaintoimistoissa asiakkaille aiheutunut varallisuusvahinko voi rajautua vain yhtiön pääomaan. Lakiasiaintoimistossa mahdollisesti työskentelevällä luvan saaneella oikeudenkäyntiavustajalla, eli lupalakimiehellä, tulee myös olla vastuuvakuutus mahdollisille varallisuusvahingoille, mikäli hän hoitaa oikeudenkäyntiasiamiehen- tai avustajan tehtäviä.

Asianajajilla on kuitenkin mahdollisuus myös rajoittaa vastuuta asiakkaita kohtaan, mikäli sitä ei olosuhteisiin nähden nähdä kohtuuttomana. Asianajajat eivät kuitenkaan saa rajoittaa vastuuta yli vastuuvakuutuksen vähimmäismäärän.

Huolimattoman menettelyn tuottamuksen varalle on asianajajilla myös vahingonkorvausvastuu. Vahingonkorvaus vastuun suuruus lasketaan huonosti menetellyn asian taloudellisista tappioista, verrattuna siihen, paljon varoja olisi, jos asia olisi menetelty huolellisesti. Asianajajat ovat myös vastuussa omista työntekijöistään sen osalta, että työntekijät noudattavat hyvää asianajotapaa. Lakimiesten toiminnasta ei ole määrätty laissa vahingonkorvausvastuun osalta. Lakiasiaintoimistojen vahingonkorvausvastuusta ei säädetä. Lakiasiaintoimistojen korvausvastuu perustuu yleiseen sopimussuhteiseen liittyvään vahingonkorvausvastuuseen.

Kuten huomataan, on asianajotoimistojen vastuista säädetty enemmän. Vastuut ovat huomattavasti rajoitetumpia. Vastuista on selkeät ohjeistukset sekä hyvän asianajajatavan ohjeissa, että laissa. On selkeät ohjeistukset mitä asianajotoimistot saavat tehdä, mitä eivät ja kuinka paljon. Lakiasiaintoimistoilla ei ole vastuista säätelyä, joka tekee vastuut vapaammiksi. Tarkkaa säätelyä lakiasiaintoimiston vastuista ei ole olemassa.

4.2 Velvollisuuksien eroavaisuudet

Velvollisuuksien osalta lakitoimistot eroavat eniten keskenään toisistaan. Asianajotoimiston tulee noudattaa hyvän asianajajatavan mukaisia ohjeistuksia (kuvio 2), joissa on melko pitkä luettelo asianajajien eri velvollisuuksista. Samoja hyvän asianajajatavan velvollisuuksia tulee noudattaa myös luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien. Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat voivat työskennellä myös lakiasiaintoimistoissa, joten hyvän asianajajatavan ohjeistukset on hyvä olla hallussa oikeudellisia palveluita tarjoavilla yrityksillä.

Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet (2013) neljäs kappale sisältää seitsemän osaisen listan velvollisuuksista, joita asianajajien tulee noudattaa. Samaa ohjeistusta tulee

noudattaa myös luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien, kun toimii oikeudenkäynnissä. Velvollisuudet koostuvat seuraavista kohdista (kuvio 2).

Hyvän asianajajatavan mukaiset asianajotoimiston/asianajajan velvollisuudet	
1	Huolellisuus ja tehokkuus – velvollisuus toimia huolellisesti ja ripeästi. Asiakkaalle ei saa aiheuttaa tarpeettomia kustannuksia.
2	Ammattitaito – velvollisuus osallistua täydennyskoulutuksiin säännöllisin väliajoin. Velvollisuus jatkuvasti kehittää omaa ammattitaitoa. Velvollisuus olla ottamatta työtä vastaan, johon ei koe ammattitaidon riittävän.
3	Salassapitovelvollisuus – velvollisuus salassapito- ja vaitiolovelvollisuuteen.
4	Asiakasvarojen hoito – velvollisuus pitää asiakkaan varat erillään omista varoista. Velvollisuus informoida asiakasta varoihin liittyvistä muutoksista.
5	Vastaamisvelvollisuus – velvollisuus vastaamaan yhteydenottoihin kohtuullisessa ajassa. Velvollisuus hoitamaan työtehtävä vieraalla kielellä, joihin on ilmoittauduttu.
6	Korvaus tehtävien hankkimisesta – velvollisuus pitämään palkkiot itsellään. Ei saa luovuttaa tai hyvittää palkkioita kenellekään.
7	Tallenteiden hyödyntäminen – asiakkaan tallenteita ei saa luovuttaa asiakkaan tietämättä, ilman perusteita

Kuvio 2. Hyvän asianajajatavan ohjeistusten mukaiset velvollisuudet

Kuten kuvio 2 huomataan, on asianajajalla todella paljon eri velvollisuuksia. Tulee ottaa huomioon, että asianajajien velvollisuudet eivät koske vain asianajajia, vaan kaikkia asianajotoimistossa työskenteleviä henkilöitä, esimerkiksi asianajajan avustajia. Ammattitaidon jatkuva kehittäminen takaa asianajajien pysyvän ajan tasalla uudistuksista ja jatkuvasti kehittämään omaa osaamista. (Asianajajaliitto.) **Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 8§** sisältää samankaltaisen listan velvollisuuksista (kuvio 3.)

Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 716/2011, 8§: Velvollisuudet	
1. Velvollisuus olla lojaali, ja valvoa asiakkaan etua ja oikeutta	11. Velvollisuus vastata tehtävää tarjonneelle ilman aiheutonta viivästystä
2. Velvollisuus olla riippumaton ulkopuolisista vaikutteista	12. Velvollisuus hankkia asiakkaan hyväksyntä oikeutta koskeviin toimenpiteisiin
3. Velvollisuus olla esteetön	13. Velvollisuus olla ryhtymättä oikeudellisiin toimenpiteisiin ilmoittamatta vastapuolelle asiakkaan vaatimuksista ja varaamatta vastapuolelle kohtuullista harkinta-aikaa sekä tilaisuutta asian sovinnolliseen selvittämiseen
4. Velvollisuus olla ilmaisematta yksityisen henkilön, perheen tai liike-ammattisalaisuuksia	14. Velvollisuus olla ilman vastapuolen suostumusta sopimusneuvotteluiden ulkopuolella vetoamatta vastapuolen tekemään sovintotarjoukseen
5. Velvollisuus olla ilmaisematta muita kuin 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja	15. Velvollisuus olla painostamatta vastapuolta
6. Velvollisuus hoitaa tehtävät huolellisesti, täsmällisesti, joutuisuudella, tarpeettomia kustannuksia aiheuttamatta	16. Velvollisuus olla pyrkimättä vaikuttamaan tuomioistuimeen tai muuhun viranomaiseen epäasiallisin keinoin
7. Velvollisuus ylläpitää ja kehittää ammattitaitoa, ja seurata oikeuskehitystä	17. Velvollisuus olla antamatta paikkansapitämättömiä lausumia tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle
8. Velvollisuus kieltäytyä ottamasta tehtävää vastaan, mikäli kokee ammattitaidossa puutteita tai osaamattomuutta	18. Velvollisuus olla pyrkimättä sopimattomasti vaikuttamaan todistajaan
9. Velvollisuus pitää asiakkaan varat erillään omista varoista	19. Velvollisuus olla ilman erityistä syytä pitämättä yhteyttä vastapuoleen ilman tämän oikeudenkäyntiasiamiehen tai –avustajan suostumusta, jos asiakkaan vastapuoli käyttää oikeudellista avustajaa
10. Velvollisuus vastata yhteydenottoihin, jotka liittyvät oikeudenkäyntiasioihin, ellei tarpeetonta	

Kuvio 3. Luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien velvollisuudet (Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 716/2011, 8§)

Kuten kuvio 3 on havaittavissa, on velvollisuudet luvan saaneilla oikeudenkäyntiavustajilla ja asianajajilla melko samanlaiset. Eroavaisuuksia on luvan saaneilla oikeudenkäyntiavustajilla laajemmassa salassapitovelvollisuudesta, jonka huomaa kuvion 3 kohdasta viisi, jossa lukee, että luvan saaneella oikeudenkäyntiavustajalla on velvollisuus olla ilmaisematta muita kuin neljännessä kohdassa ilmoitettuja tietoja. Eli henkilön, perheen tai liikkeen ammattisalaisuuksia. Luvan saaneella oikeudenkäyntiavustajalla on siis laaja salassapitovelvollisuus. (Rikoslakimies, 2013)

Lakiasiantoimistossa työskenteleville lakimiehille ei ole olemassa samanlaista listaa velvollisuuksista. Osa lakiasiantoimistoissa työskentelevistä lakimiehistä ovat lakimiesliiton jäseniä. Liiton jäsenyys on vapaaehtoista. Lakimiesliitolla on omat lakimiesliiton eettiset ohjeet (kuvio 4), joita liiton jäsenten tulisi noudattaa työtä suorittaessa. Eri aloilla toimivat juristit joutuvat noudattamaan myös erikseen työhön säädetyt ja annettu ohjeita.

Lakimiesliiton eettiset ohjeet	
1. Tavoiteltava oikeudenmukaista lopputulosta	7. Lakimies ei saa oikeudettomasti ilmaista, mitä hän on saanut tietoonsa tehtävää hoidettaessa
2. Lakimiehen oltava luottamuksen arvoinen	8. Ei suvaita syrjintää (rotu, uskonto, sukupuoli,..)
3. Tehtävät suoritettava ammattitaitoisesti, huolellisesti ja viipymättä	9. Toisen ymmärtämättömyyttä tai tietämättömyyttä ei saa käyttää hyväksi
4. Lakimiehen on pysyttävä totuudessa	10. Lakimiehen on pyrittävä sovinnolliseen ratkaisuun
5. Lakimiehen oltava riippumaton ulkopuolisista vaikutteista – ei saa vaikuttaa lopputulokseen	11. Lakimiehen on kehitettävä ammattitaitoa sekä pyrittävä kehittämään yhteiskuntaa
6. Asiallinen käyttäytyminen ja tasapuolinen toimiminen	12. Lakimies ei saa toiminnallaan vahingoittaa lakimieskunnan yleistä arvostusta

Kuvio 4. Lakimiesliiton eettiset ohjeet

Ero hyvän asianajajatavan ohjeistusten ja lakimiesliiton eettisten ohjeisen välillä on velvoittavuus. **Laki asianajajista 1958/496** velvoittaa asianajajia toimimaan hyvän asianajajatavan mukaisesti. Mikäli asianajaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja oikeudenkäyntiin liittyvässä työtehtävässä tätä lakia rikkoo ja toimii asianajajatavan vastaisesti, tulee henkilölle Laki asianajajista 1958/496 7 §:n mukaan antaa varoitus taikka huomautus. Mikäli rikkomus tapahtuu toistamiseen, voidaan miettiä asianajajayhdistyksestä erottamista tai seuraamusmaksun maksamista.

Koska Lakimiesliitto ei ole valvontaelin, ei yllä mainittujen eettisten ohjeiden noudattamista valvota. Lakimiesliiton julkaisemista lakimiehen eettisistä ohjeistuksista ei ole myöskään asianajajien lain mukaista säätelyä. Kuitenkin monet lakimiehet noudattavat eettisiä ohjeita, vaikka laissa tästä ei ole määräystä ammattieettisistä syistä. (Rikoslakimies, 2015).

Vaikka eroavaisuuksia on paljon, on myös paljon yhtäläisyyksiä havaittavissa. Huomataan, että sekä lakimiesliiton eettisissä ohjeissa, laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista ja laki asianajajista sisältää paljon samanlaisia sääntöjä esimerkiksi esteettömyydestä, luottamuksellisesta toiminnasta, salassapitovelvollisuuksista ja muista eettisistä säännöksistä. Velvoittavuus sekä rangaistukset on ohjeissa kuitenkin eri, mikäli velvollisuuksia ei noudateta.

4.3 Palveluiden eroavaisuudet

Lakiasiaintomistojen tarjoamien palveluiden laajuutta ei ole rajattu samalla tavalla kuin asianajotoimistojen palveluita. Asianajotoimiston palveluiden laajuutta rajoittavat asianajajien tapaohjeet sekä Laki asianajajista 1958/496.

Lakiasiaintomistojen tarjoamat palvelut voivat erota jo keskenään paljon, sillä lakiasiaintomistot voivat oikeudellisten palveluiden ohella harjoittaa myös muuta liiketoimintaa. Opin- näytetyötä tutkiessa havaittiin, että palveluita tarjotaan ihan laidasta laitaan. Asianajotoimistot voivat harjoittaa vain asianajotoimintaa tai sitä välittömästi palvelevaa toimintaa. (Legis- tum, 2015.) Eli toiminnan ja palveluiden on keskityttävä vain asianajollisiin tehtäviin.

Lakiasiaintomistossa työskentelevä lakimies, jolla on vain oikeustieteen maisterin tutkinto ei kuitenkaan saa edustaa asiakkaita oikeudenkäynnissä. Jotta lakimies voisi edustaa asia- kasta oikeudessa, tulisi hänellä olla siihen lupa, jonka myötä lakimiehestä tulisi niin kutsuttu lupalakimies. (Rikoslakimies, 2015)

Asianajajilla on mahdollisuus harjoittaa myös muuta liiketoimintaa, mikäli toiminta ei sisällä oikeudellisten palveluiden tarjoamista. Mikäli asianajaja haluaa harjoittaa myös muuta liike- toimintaa, tulee varat erottaa. Toinen liiketoiminta ei myöskään saa olla asianajajan päätu- lonlähde, vaan päätulonlähteen täytyy silti tulla asianajotoiminnasta. (Ylönen, 2018).

Laki asianajajista, sekä hyvää asianajotapaa koskevat ohjeet sisältävät myös muita palve- luihin liittyviä sääntöjä ja ohjeistuksia, joita asianajajien tulee noudattaa palveluita tarjotes- saan. On siis huomattavaa, että asianajotoimintaa rajoitetaan ja säädetään laissa enem- män kuin lakiasiaintomistojen toimintaa. Lakiasiaintomistot saavat tarjota vapaammin asi- akkailleen palveluita, vähemmällä rajoituksilla ja säännöksillä kuin asianajajat. Tämä on syy myös sille, miksi osa asianajajista perustaa lakiasiaintomiston asianajotoimiston sijaan. Näin ollen asianajaja saa vapaammin tarjota myös muita palveluita ja suuremmalla volyy- milla.

4.3.1 Valvonta

Jotta asiakkaiden oikeusturvaa voidaan taata, valvontalautakunta valvoo asianajotoimintaa jatkuvasti. Lakiasiaintomistoilla ei ole vastaavaa valvontalautakuntaa. Asianajajien valvon- talautakunta valvoo kuitenkin myös luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia oikeudenkäyn- tiasioita hoitaessa. Näin pyritään takaamaan oikeudenkäyneissä asiakkaille jatkuvasti luo- tettavaa ja sen myötä laadukkaampaa palvelua.

Valvontalautakunta ottaa vastaan ja käsittelee myös tyytymättömien asianajotoimistojen asiakkaiden kanteluja. Tämä tarkoittaa sitä, että asiakas voi tehdä valituksen asianajajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta, mikäli kokee tulleen väärinkohdelluksi. Mikäli asiakkaan kantelu koetaan oikeudenmukaiseksi, voi asianajajalle tulla tästä seuraamuksia. Seuraukset voivat vaihdella huomautuksesta jopa asianajajaliiton jäsenyydestä erottamiseen, jonka myötä asianajajalla ei ole enää lupaa tehdä asianajollisia työtehtäviä.

Eroja lakiasiaintoimistolla asianajotoimistoon on kanteluissakin. Koska lakiasiaintoimistolla ei ole omaa toimintaa valvovaa lautakuntaa, ei lakiasiaintoimistoissa työskentelevistä lakimiehistä voi tehdä kanteluita. Lakiasiaintoimiston asiakkaalla on kuitenkin mahdollisuus tehdä valitus kuluttajariitalautakuntaan, mikäli kokee tulleen väärinkohdelluksi tai asiakas kokee saaneensa taloudellisia vahinkoja lakimiehen toiminnasta.

Asianajajien toimintaa siis tarkkaillaan huomattavasti tiukemmin kuin lakiasiaintoimiston, jonka myötä palveluja voidaan pitää yleisesti luotettavampana ja varmempana vaihtoehtona. Asiakkaan on mahdollista tehdä ilmaiseksi kantelu, mikäli kokee tulleen väärinkohdelluksi, joka takaa asiakkaalle lisää turvan tuntua.

5 Yhteenveto

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston eroavaisuuksia vastuissa, velvollisuuksissa ja palveluissa, pääkysymyksen ja kahden apukysymyksen avulla. Tässä yhteenveto kappaleessa käydään läpi vastaukset tutkimuksen pää- ja alakysymyksiin, sekä pohditaan miten tutkimus onnistui ja olisiko jotain voinut tehdä eri tavalla. Lopuksi mainitaan hyviä mahdollisia jatkotutkimusaiheita.

Opinnäytetyön ensimmäinen alakysymys: Mitkä säännökset ja lait vaikuttavat lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston toimintaan?

Lakeja, jotka suoranaisesti vaikuttavat eniten ovat Laki asianajajista ja Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista. Vain oikeustutkinnon suorittaneita lakimiehiä ei ole säätelemässä mikään laki suoranaisesti. Mikäli lakiasiaintoimisto harjoittaa jotakin toista liiketoimintaa oikeudellisten palveluiden lisäksi, tulee lakiasiaintoimiston näin ollen noudattaa myös toiseen liiketoimintaa liittyvää lainsäädäntöä.

Lakimiesliiton jäsenten tulee kuitenkin noudattaa lakimiesliiton julkaisemia eettisiä ohjeita, joka tulee ottaa huomioon toimintaa harjoittaessa. Eri aloilla työskentelevät lakimiehet joutuvat noudattamaan myös oman työn erityisiä säädöksiä ja annettuja ohjeita.

Kuten opinnäytetyössä kävi ilmi, on kuitenkin oleellisempaa ammattinimike, eikä lakitoimiston nimi, kun mietitään toiminnan rajoittavia tekijöitä ja velvollisuuksia. Sillä asianajaja voi perustaa lakiasiaintoimiston esimerkiksi sen johdosta, että on mahdollisuus harjoittaa myös muuta liiketoimintaa. Kun asianajaja toimii lakiasiaintoimiston nimissä, on velvollisuudet ja muut toimintaan vaikuttavat tekijät erilaiset.

Opinnäytetyön toinen alakysymys: Miten lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston palveluita valvotaan?

Kappaleessa 4 selviää, että asianajotoimiston palveluita valvotaan huomattavasti tarkemmin. Tämä takaa asianajotoimistojen luotettavuuden ja antaa asiakkaalle varmuutta yrityksestä. Asianajotoimistojen toimintaa valvoo valvontalautakunta. Lakiasiaintoimistojen toimintaa ei suoranaisesti valvo mikään toimielin.

Tutkimuksen pääkysymys: Miten lakiasiaintoimiston ja asianajotoimiston vastuut, velvollisuudet ja palvelut eroavat?

Lakiasiaintoimistot voivat harjoittaa laajemmin muuta liiketoimintaa kuin oikeudellisia palveluja. Asianajajilla on rajatut oikeudet tarjota muuta liiketoimintaa kuin asianajollisia toimia. Asianajollisten palveluiden lisäksi asianajotoimisto ei saa harjoittaa oikeudellisia palveluja, eikä toinen liiketoiminta saa olla asianajajan pääasiallinen tulonlähde. Suurin ero on siis toiminnanvapaus. Lakiasiaintoimistojen toimintaa on ainoastaan rajoitettu niin, että asiakkaita ei saa edustaa oikeudessa.

Asianajajilla taas vastuut ovat paljon suuremmat. Asianajajat ovat korvausvastuussa asiakkaille aiheutetuista varallisuusvahingoista. Asianajajat ovat myös vahingonkorvausvelvollisia, mikäli asiakkaalle on esimerkiksi huolellisuuden puutteesta seurannut taloudellisia menetyksiä. Asianajajien vastuista säädetään laajasti, kun taas lakiasiaintoimistojen vastuista ei säädetä laissa ollenkaan, mukaan lukematta luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien vastuita, jotka vastaavat suurimmilta osin asianajajien vastuita. Asianajajilla tulee olla vastuuvakuutus, joka ei ole lakiasiaintoimistoilla pakollinen.

Asianajajilla ja luvan saaneilla oikeudenkäyntiavustajilla on paljon velvollisuuksia. Juristilla ei niinkään. Velvollisuudet siis vaihtuvat oikeastaan ammattinimikkeen mukaan paljon. Luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan tulee oikeudenkäynneissä toimiessaan noudattaa hyvän asianajajatavan mukaisia velvollisuuksia, joita asianajajien tulee aina noudattaa asianajollisia toimia harjoittaessaan. Juristeilla ei ole olemassa virallista listaa velvollisuuksista, mutta lakimiesliiton jäsenten tulee kuitenkin noudattaa eettisiä ohjeita. Asianajajien velvollisuuksien noudattamista valvotaan jatkuvasti valvontalautakunnan toimesta, ja velvollisuuksia rikkoessa asianajajalle tulee varoitus tai jokin rangaistus. Sama asia on luvan saaneilla oikeudenkäyntiavustajilla. Juristin velvollisuuksia ei juurikaan valvota.

Kuten huomataan, erot liittyvät suurimmilta osin valvontaan, rajoituksiin ja säännöksiin. Opinnäytetyöstä voidaan tehdä johtopäätös, jonka mukaan lakiasiaintoimistojen toiminta on vapaampaa. Valvontaa ei lakiasiaintoimistoilla ole juuri ollenkaan, jonka myötä toiminnan laatu voi olla myös vaihtelevampaa. Asianajotoimistojen toimintaa voidaan pitää näin ollen luotettavampana, kun toimintaa säädetään tiukemmin rajauksin, asianajajilla on pakollinen kouluttautumisvelvollisuus ja toimintaa valvotaan jatkuvasti. Myös kantelujen mahdollisuus tekee luotettavamman pohjan asianajotoimintaan.

5.1 Jatkotutkimusaiheet

Jatkotutkimusaiheita vastaavanlaisesta aiheesta voisi tehdä loputtomia määriä. Kuitenkin tätä aihetta viitaten hyviä mahdollisia jatkotutkimusaiheita voisi olla esimerkiksi lakiasiaintoimistojen eri liiketoimintojen tuomat vastuut. Koska lakiasiaintoimistoja on lukuisia erilaisia, ja monet harjoittavat todella vaihtelevia palveluita, olisi hyvä tuoda esille myös muiden liiketoimintojen tuomat vastuut, tai velvoitteet esiin.

Yhtenä tutkimusaiheena voisi olla tutkia sitä, kuinka asianajajat perustavat lakiasiaintoimistoja asianajotoimistojen sijaan sillä periaatteella, että voisi harjoittaa muuta liiketoimintaa laajemmin. Tätä voisi mahdollisesti tutkia määrällisenä tutkimuksena, että kuinka yleistä tämä on ja mitä asioita asianajajan tulee ottaa huomioon lakiasiaintoimiston perustaessa.

5.2 Tutkimuksen luotettavuus

(Alasuutari 1994, 90-91) mukaan opinnäytetyön luotettavuutta on arvioitava kriittisenä siltä kannalta, kuinka luotettava opinnäytetyö on. Jos on aihetta epäillä tuloksien luotettavuutta, tulee tieto tarkastaa toisesta lähteestä ja oikaisemaan sitä muihin lähteisiin.

(Kananen, 173, 175) mukaan opinnäytetyötä tehdessä tutkimustulosten tulee olla luotettavia. Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuuskriteereinä Kananen mukaan pidetään esimerkiksi vahvistettavuutta, arvioitavuutta, informantin vahvistusta ja tutkintojen ristiriitaisuutta. Tutkimuksen luotettavuusarviointi on tehtävä kuitenkin omien arvioiden mukaisesti, toisin kuin määrälliset tutkimukset, jossa tulokset ovat mitattavissa.

Tutkimuksissa yleiset luotettavuusmittarit ovat validiteetti ja reliabiliteetti. Validiteetti tarkoittaa sitä, että tutkitaan oikeita asioita. Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimusten pysyvyyttä. Pysyvyydellä tarkoitetaan sitä, että mikäli tutkimus uusitaan, niin tulokset pysyisivät silti samana. Uusintamittaus siis vahvistaisi tutkimustulokset. (Kananen 2017, 173-175.)

Tämän opinnäytetyön luotettavuutta arvioidaan siis tutkijan oman arvion mukaisesti. Tutkija pitää opinnäytetyötä luotettavana, sillä eri lähteiden kautta on saatu vahvistettavuutta. Lähteinä on käytetty esimerkiksi eri lakeja, joista on otettu suorat viittaukset. Eri lähteistä otettuja tietoja on varmistettu lakien ja toisten lähteiden avulla. Informantit on siis vahvistettu. Eri lähteitä on vertailtu, joista on tehty opinnäytetyöhön yhteenvetoja. Tällä perusteella tutkimuksen yleiset luotettavuuskriteerit täyttävät sille asetetut vaatimukset.

Tämän tutkimuksen validiteettia pidettiin todella tärkeänä osana. Opinnäytetyöstä pyrittiin pitämään kaikki turha tieto poissa, ja paneutua vain aiheeseen liittyviin kysymyksiin, eli tutkimuskysymyksiin. Tutkimustulos on ajankohtainen. Lähteinä on käytetty esimerkiksi lakeja,

jotka voivat muuttua. Tulevaisuudessa tutkimustulokset voivat siis vaihdella lakien mukana. Muilta osin, tutkimus on luotettava ja ajankohtainen.

5.3 Työn ja oppimisen arviointi

Opinnäytetyön lopputulos täyttää sille asetetut tavoitteet. Tavoitteena tutkimuksen alkaessa oli saada johdonmukainen ja selkeä rakenne opinnäytetyöhön, jossa olisi käytetty helppolukuista tekstiä. Pää tavoitteena tutkimuksella oli saada selkeä kokonaisuus lakiasiantoinmiston ja asianajotoimiston eroista. Näissä tavoitteissa on onnistuttu. Aihe kuitenkin on todella laaja, ja vastuita ja velvollisuuksia olisi toki voinut avata enemmän. Jotta opinnäytetyö pysyisi kattavana ja tiivistettynä tietopakettina, oli opinnäytetyö pidettävä tällaisena suppeana pakettina. Valittu tutkimustapa ja sitä kautta saadut tutkimustulokset tyydyttävät lukijaa.

6 Lähteet

Alasuutari, P. 1994. Laadullinen tutkimus. Lappeenranta: Alma Talent

Asianajajaliitto a. Asianajaja on enemmän kuin lakimies. Viitattu 14.1.2022. Saatavissa <https://asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/miksi-valita-asianajaja/>

Asianajajaliitto b. Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet. 2012. Viitattu 6.2.2022. Saatavissa <https://asianajajaliitto.fi/tapaohjeet/>

Asianajajaliitto c. Juristininimikkeiden lyhyt oppimäärä. Viitattu 14.1.2022. Saatavissa <https://asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/miksi-valita-asianajaja/juristisanasto/>

Asianajajaliitto d. Valvomme asianajajia. Viitattu 14.1.2022. Saatavissa <https://asianajajaliitto.fi/asianajajaliitto/mita-teemme/valvomme-asianajajia/>

Asianajajaliitto e. Valvontalautakunta – laadun varmistaja. Viitattu 15.1.2022. Saatavissa <https://asianajajaliitto.fi/asianajajaliitto/organisaatio/valvontalautakunta/>

Asianajotoimistohelsinki. Asianajotoimisto vai lakiasiantoimisto. 2018. Viitattu 17.1.2022. Saatavissa <https://www.asianajotoimistohelsinki.fi/b/asianajotoimisto-vai-lakiasiantoimisto>

Hirsjärvi, S., Remes, S. & Sajavaara, P. 2013. Tutki ja kirjoita. Lappeenranta: Alma Talent

Juuri, P. & Puusa, A. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Lappeenranta: Alma Talent

Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Lappeenranta: Alma Talent

Lakimiesliitto. 1995. Lakimiehen eettiset ohjeet. Viitattu 24.2.2022. Saatavissa <https://www.lakimiesliitto.fi/site/assets/files/1439/eettisetohjeet.pdf>

Laki Asianajajista 1958/496. Viitattu 6.02.2022. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1958/19580496>

Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 715/2011. Viitattu 6.02.2022. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110715>

Piispanen A. Honkanenco. Asianajaja, asianajotoimisto ja muut lakialan nimikkeet. 2019. Viitattu 18.1.2022. Saatavissa <https://www.honkanenco.fi/asianajaja/>

Pikkarainen, S. Lainoppia ja empiiristä oikeustutkimusta. Ulapland. Saatavissa <https://www.ulapland.fi/loader.aspx?id=ac673275-3b07-40e9-949f-4ae28f7cd7ec>

Psyjuridica. Asianajaja, asianajotoimisto, lakimies, lupalakimies, lakitoimisto... Mitä eri nimitykset tarkoittavat? Viitattu 20.1.2022. Saatavissa <https://psyjuridica.com/asianajaja-lakimies-asianajotoimisto-lakitoimisto/>

Rikoslakimies. 2014. Viitattu 17.01.2022. Saatavissa <https://www.rikoslakimies.fi/lakimies>

Saastamoinen A. 2015. Tuliko juristin kanssa riitaa? – 5 väylää valittaa. Yle. Viitattu 15.01.2022. Saatavissa <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/10/22/tuliko-riita-juristin-kanssa-5-vaylaa-valittaa>

Tutkimuksen toteuttaminen. 2021. Koppa. Saatavissa <https://koppa.iyu.fi/avoimet/hum/metelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-toteuttaminen>

Valvontalautakunta. Valvontaratkaisuja. 2021. Viitattu 20.1.2022. Saatavissa <https://valvontalautakunta.fi/valvontaratkaisuja/>

Ylönen, M. 2018. Asianajajaoikeus: laki, säännöt ja tapaohjeet. Lappeenranta: Alma Talent